

جدول | نگاه به نظرات امام خامنه‌ای پیرامون برجام

مقام معظم رهبری از از زمان پایان مذاکرات و آغاز بررسی متن فراهم آمده از رایزنی‌های طولانی و نفس گیر تاکنون، در خطبه‌های نماز عید فطر و دیدار با مسئولان نظام و سفرای کشورهای اسلامی، در پاسخ به نامه‌ی رئیس جمهور درباره‌ی پایان مذاکرات و همچنین در دیدار با اعضای مجمع جهانی اهل بیت، دیدگاه‌ها و نظراتشان درباره‌ی متن برجام را اعلام نموده‌اند که در جدول زیر مرور شده است.

نگاهی به نظرات رهبر معظم انقلاب درباره‌ی متن تهیه شده در مذاکرات هسته‌ای مطرح شده در ۴ سخنرانی و پاسخ به نامه‌ی آقای رئیس جمهور			
۱	متن فراهم آمده در مسیر قانونی پیش‌بینی شده قرار گیرد	برای تصویب این متن، یک مسیر قانونی پیش‌بینی شده‌ای وجود دارد که باید این مسیر را طی کند و خواهد کرد؛ ان شاء الله. انتظار ما این است که دست‌اندرکاران، با دقت مصالح را - مصالح کشور را، مصالح ملی را- در نظر بگیرند و آنچه را تحویل ملت خواهند داد، بتوانند با گردن افراشته، در مقابل خدای متعال هم ارائه بدهند.	پاسخ به نامه رئیس‌جمهور درباره مذاکرات هسته‌ای ۱۳۹۴/۴/۲۴ خطبه‌های نماز عید فطر ۱۳۹۴/۴/۲۷
۲	راه نقض عهدهای طرف مقابل بسته شود	در صورت تصویب، مراقبت از نقض عهدهای محتمل طرف مقابل صورت گرفته و راه آن بسته شود. به خوبی میدانید که برخی از شش دولت طرف مقابل به هیچ رو قابل اعتماد نیستند.	پاسخ به نامه رئیس‌جمهور درباره مذاکرات هسته‌ای ۱۳۹۴/۴/۲۴
۳	چه متن تهیه شده در مذاکرات هسته‌ای تصویب بشود و چه نشود... اجر دست‌اندرکاران این مذاکرات طولانی و نفس گیر محفوظ است	نکته‌ی اول تشکر از دست‌اندرکاران این مذاکرات طولانی و نفس گیر است، رئیس جمهور محترم وبالخصوص هیئت مذاکره‌کننده که حقیقتاً زحمت کشیدند و تلاش کردند؛ چه این متنی که تهیه شده است، در مجاری قانونی پیش‌بینی شده‌ی خود تصویب بشود و چه نشود، اجر آنها محفوظ است؛ این را به خود آن برادران هم از نزدیک عرض کردیم.	خطبه‌های نماز عید فطر ۱۳۹۴/۴/۲۷
۴	چه متن تهیه شده در مذاکرات هسته‌ای تصویب بشود و چه نشود... اجازهی سوءاستفاده‌ای از این متن داده نخواهد شد	به حول و قوه‌ی الهی، اجازهی هیچ‌گونه سوءاستفاده‌ای از آن داده نخواهد شد؛ اجازهی خدشه‌ی در اصول اساسی نظام اسلامی به کسی داده نخواهد شد؛ قابلیت‌های دفاعی و حریم امنیتی کشور، به فضل الهی حفظ خواهد شد، اگرچه میدانیم دشمنان بر روی این نقطه‌ی بخصوص، تکیه‌ی زیادی دارند. جمهوری اسلامی، در زمینه‌ی حفظ قابلیت‌های دفاعی و امنیتی خود -آن‌هم در این فضای تهدیدی که دشمنان برایش به‌وجود می‌آورند- هرگز تسلیم زیاده‌خواهی دشمن نخواهد شد.	خطبه‌های نماز عید فطر ۱۳۹۴/۴/۲۷
۵	چه متن تهیه شده در مذاکرات هسته‌ای تصویب بشود و چه نشود... ما از حمایت دوستانمان در منطقه دست نخواهیم کشید	ما از حمایت دوستانمان در منطقه دست نخواهیم کشید؛ از ملت مظلوم فلسطین، از ملت مظلوم یمن، از ملت و دولت سوریه، از ملت و دولت عراق، از مردم مظلوم بحرین، از مجاهدان صادق مقاومت در لبنان و فلسطین؛ [اینها] همواره مورد حمایت ما خواهند بود.	خطبه‌های نماز عید فطر ۱۳۹۴/۴/۲۷
۶	چه متن تهیه شده در مذاکرات هسته‌ای تصویب بشود و چه نشود... سیاست ما در مقابل دولت مستکبر آمریکا هیچ تغییری نخواهد کرد	در هر صورت سیاست ما در مقابل دولت مستکبر آمریکا هیچ تغییری نخواهد کرد. همان‌طور که بارها تکرار کردیم، ما با آمریکا در مورد مسائل گوناگون جهانی و منطقه‌ای مذاکره‌ای نداریم؛ در مورد مسائل دوجانبه مذاکره‌ای نداریم؛ گاهی در موارد استثنائی مثل این مورد هسته‌ای، بر اساس مصلحت، مذاکره کرده‌ایم؛ این مورد هم فقط نبوده است، قبل از این هم مواردی بوده است که من در سخنرانی‌های عمومی قبلی به آنها اشاره کرده‌ام. سیاست‌های آمریکا در منطقه با سیاست‌های جمهوری اسلامی ۱۸۰ درجه اختلاف دارد.	خطبه‌های نماز عید فطر ۱۳۹۴/۴/۲۷
۷	مبنای ایران برای ممنوعیت سلاح هسته‌ای فتوای شرعی است؛ نه حرف آمریکا و غیر آمریکا	[میگویند] ما ایران را تسلیم کردیم، ما مانع از سلاح هسته‌ای ایران شدیم، ما فلان امتیاز را گرفتیم و از این قبیل! خب، حقیقت قضیه چیز دیگری است. میگویند ما جلوی سلاح هسته‌ای ایران را گرفتیم؛ سلاح هسته‌ای ایران، ربطی به گفتگوی با آمریکا و غیر آمریکا ندارد؛ خود آنها هم میدانند؛ گاهی هم اهمیت فتوای حرمت سلاح اتمی را بر زبان آورده‌اند؛ ما بر اساس حکم قرآن و شریعت اسلامی، تولید سلاح هسته‌ای و نگهداری آن و به‌کار بردن آن را حرام میدانیمو به آن اقدام نمیکنیم؛ این هیچ ربطی به آنها ندارد، به این مذاکرات هم ربطی ندارد. آنها خودشان	خطبه‌های نماز عید فطر ۱۳۹۴/۴/۲۷

	میدانند که این واقعیت است - میدانند که آنچه مانع جمهوری اسلامی در زمینه‌ی تولید سلاح هسته‌ای است، تهدید و توپ‌وتشر آنها نیست؛ یک مانع شرعی است؛		
۸	تداوم غنی‌سازی، تحقیق و توسعه و گردش صنعت هسته‌ای با امضای توافق	ده سال، دوازده سال کشمکش با جمهوری اسلامی، نتیجه [اش] این شد که این شش قدرت، امروز ناچار شدند که گردش چند هزار سانتریفیوژ را در کشور تحمّل کنند؛ ناچار شدند ادامه‌ی این صنعت را در کشور تحمّل کنند؛ ناچار شدند ادامه‌ی تحقیقات و توسعه‌ی این صنعت را تحمّل کنند. تحقیق و توسعه‌ی صنعت هسته‌ای ادامه خواهد یافت؛ گردش صنعت هسته‌ای ادامه خواهد یافت؛ این چیزی است که آنها سالها تلاش کردند، [ولی] امروز روی کاغذ آوردند و امضا دارند میکنند که حرفی ندارند. این معنایش چیست جز اقتدار ملت ایران؟	خطبه‌های نماز عید فطر ۱۳۹۴/۴/۲۷
۹	اثبات اقتدار ملت ایران در مذاکرات هسته‌ای	به اینها نمیشود اعتماد کرد؛ اینها کسانی نیستند که حرف راست از دهانشان خارج بشود؛ صداقت در اینها نیست. در همین آزمایش دشواری هم که آقای رئیس جمهور اشاره کردند (۹) - که واقعاً زحمت کشیدند، هم ایشان، هم دیگر دست‌اندرکاران - بی‌صداقتی‌های متعدّد و مکرّر آنها در طول این زمان نشان داده شد. خب، [البته] مسئولین ما خوشبختانه برخورد کردند؛ در یک مواردی برخوردهای واقعاً انقلابی کردند، کار کردند، و به یک نتایجی تا حالا رسانده‌اند؛ تا ببینیم چه میشود.	بیانات در دیدار مسئولان نظام و سفرای کشورهای اسلامی ۱۳۹۴/۴/۲۷
۱۰	به آمریکا نمی‌شود اعتماد کرد، در همین مذاکرات بی‌صداقتی‌های متعدّد و مکرّر آنها در طول این زمان نشان داده شد	ملت ایران باید متحد باشد. از این قضایای هسته‌ای و غیر هسته‌ای و مانند اینها، دودستگی درست نشود که هر دسته یک‌جور بگویند - بالاخره یک کاری است دارد انجام میگیرد، مسئولینی دارد، دنبال میکنند؛ ان‌شاءالله آنچه منافع ملی است تشخیص بدهند و دنبال آن باشند - بین مردم نباید دودستگی به‌وجود بیاید. دشمن این را میخواهد.	بیانات در دیدار مسئولان نظام و سفرای کشورهای اسلامی ۱۳۹۴/۴/۲۷
۱۱	بین مردم نباید دودستگی به‌وجود بیاید. دشمن این را میخواهد.	آنها به خیال خودشان، در این جریان مذاکرات هسته‌ای - این توافقی که حالا نه در اینجا هنوز تکلیفش معلوم است، نه در آمریکا؛ هم اینجا معلوم نیست که رد بشود یا قبول، هم آنجا معلوم نیست که رد بشود یا قبول - نیت آنها این بود که از این مذاکرات و از این توافق، وسیله‌ای پیدا کنند برای نفوذ در داخل کشور. ما این راه را بستیم و این راه را به طور قاطع خواهیم بست؛ نه نفوذ اقتصادی آمریکایی‌ها را در کشورمان اجازه خواهیم داد، نه نفوذ سیاسی آنها را، نه حضور سیاسی آنها را، نه نفوذ فرهنگی آنها را؛ با همه‌ی توان - که این توان هم بحمدالله امروز توان زیادی است - مقابله خواهیم کرد؛ اجازه نخواهیم داد.	بیانات در دیدار اعضای مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام واتحادیه‌ی رادیو و تلویزیون‌های اسلامی ۱۳۹۴/۵/۲۶
۱۲	نیت دشمن از مذاکرات و توافق این بود که وسیله‌ی نفوذ پیدا کند به داخل کشور، ما راه نفوذ را بستیم و به‌طور قاطع خواهیم بست	در مسئله‌ی برجام ما آنچه نظرم‌ان بود و باید عرض بکنیم، در خلال این ایام - چه پیش از اینکه این توافق انجام بگیرد، چه بعد از آنکه این توافق انجام گرفته است - عرض کرده‌ایم. آنچه از نگاه کلی من عرض میکنم - که به آقای رئیس جمهور هم این را عرض کرده‌ام - [این است که] به نظر ما مصلحت نیست که ما مجلس را از این قضیه برکنار بداریم؛ چون قضیه‌ای است که بالاخره دو سال است که کشور به‌طور کلی متوجّه به آن است و حالا هم به یک نتایجی رسیده؛ [پس] باید مجلس وارد بشود. حالا مجلس چه بکند؟ بنده هیچ توصیه‌ای ندارم به مجلس شورای اسلامی که با این چه‌جوری عمل بکند. اولاً نوع تصمیم‌گیری چه‌جوری باشد؟ بنده هیچ توصیه‌ی ندارم، یا بنده هیچ تصمیم‌گیری نکنم؟ آیا رد کنند، آیا تصویب کنند؟ بنده هیچ توصیه‌ای ندارم. نظر متبّع، نظر نمایندگان ملت است در مجلس و اینکه [مجلس] چه بکند، چه نکند را ما عرض نمیکنیم. ما معتقدیم که بالاخره خوب است مجلس را برکنار نکنیم و نمایندگان ملت باید تصمیم بگیرند.	بیانات امام خامنه‌ای در دیدار رئیس و اعضای مجلس خبرگان رهبری - مورخ ۱۳۹۴/۶/۱۲
۱۳	به نظر من مسئله‌ی بعد از برجام، از مسئله‌ی برجام مهم‌تر است. مصلحت نیست که ما مجلس را از این قضیه برکنار بداریم	اگرچه بظاهر در مقابل ما شش دولتند اما در واقع آن که فعال است یک دولت است؛ و آن دولت آمریکا است که به‌طور کامل در این مسئله وارد میدان است و مشغول عرق ریختن و فعالیت کردن و تلاش کردن هستند. مسئولین آمریکایی خیلی بد حرف میزنند؛ باید تکلیف این حرفها روشن بشود؛ بالاخره [یک] طرف قضیه ما هستیم، یک طرف هم آمریکایی‌ها هستند. مسئولین این را باید مشخص کنند و نگویند که مثلاً او برای قانع کردن رقبای داخلی خودش این حرف را میزند.	بیانات امام خامنه‌ای در دیدار رئیس و اعضای مجلس خبرگان رهبری - مورخ ۱۳۹۴/۶/۱۲
۱۴	مسئولین آمریکایی خیلی بد حرف میزنند؛ باید تکلیف این حرفها روشن بشود	یک بار میگویند که چهارچوب تحریمها حفظ شد؛ پس ما نشسته‌ایم این چند وقت، برای چه صحبت کرده‌ایم؟ صحبت کردیم که چهارچوب تحریمها برداشته بشود، تحریمها برداشته بشود. قرار است که چهارچوب تحریمها حفظ بشود! حالا من نمیدانم معنای «چهارچوب تحریمها حفظ بشود» چیست؟ ممکن است باز این را هم یک جور معنا کنند اما آنچه از این حرف برمی‌آید، درست	بیانات امام خامنه‌ای در دیدار رئیس و اعضای مجلس خبرگان رهبری - مورخ ۱۳۹۴/۶/۱۲
۱۵	میگویند که چهارچوب تحریمها حفظ خواهد شد		

	مخالف آن علنی است که ما رفتیم برای مذاکره؛ واً ما چرا مذاکره کنیم؟، در بعضی از موارد کوتاه آمدیم، یک امتیازاتی دادیم، عمدتاً برای این بود که تحریمها برداشته بشود؛ اگر بنا است تحریمها برداشته نشود، پس معامله‌ای وجود ندارد، دیگر اصلاً این معنا ندارد. مسئولین این را باید مشخص کنند و نگویند که مثلاً او برای قانع کردن رقبای داخلی خودش این حرف را میزند. بله، دعوی که در آمریکا هست، دعوی واقعی است؛ بنده عقیده ندارم که دعوی صوری و ظاهری است، واقعاً اختلاف دارند، علت اختلافشان هم برای ما روشن است؛ لکن به‌رحال آنچه رسماً گفته میشود، پاسخ لازم دارد؛ اگر پاسخ داده نشود همان تثبیت خواهد شد. این یک مطلب است.		
۱۶	تحریمهای اقتصادی باید برداشته شود؛ میگویند تعلیق یا متوقف میشود؛ مسئله‌ی ما این نبوده. اگر آنها تعلیق میکنند، خوب پس ما هم اینجا تعلیق میکنیم	اینها راجع به همان بخشی از تحریمها هم که اظهار میکنند که برداشته خواهد شد، میگویند تعلیق یا متوقف میشود؛ مسئله‌ی ما این نبوده. مشخص است که تحریمهای اقتصادی باید برداشته شود؛ گفتیم هم فوراً! حالا «فوراً» را معنا کردند، ما هم حرفی نزدیم، اشکال ندارد؛ دوستان ما در اینجا آن «فوراً» را به یک شکلی معنا کردند، یک ترتیبی برایش انتخاب کردند، ما هم مخالفتی نکردیم. لکن بالاخره [تحریمها] باید برداشته بشود، توقف تحریم نداریم، تعلیق تحریم نداریم؛ اگر آنها تعلیق میکنند، خوب پس ما هم اینجا تعلیق میکنیم، اگر این جور است ما اقدام اساسی روی زمین چرا انجام بدهیم؛ بنابراین [منظور] لغو تحریمها است. البته در بعضی از موارد گفتند که لغو دست دولت آمریکا که طرف مذاکره‌ی ما است، نیست؛ آنها را گفتند که متوقف میکنیم و از حقوق قانونی خودمان استفاده میکنیم و کارهایی از این قبیل؛ اما آن چیزهایی که دست خود دولت آمریکا است یا آنچه دست دولتهای اروپایی است، آنها به‌طور کامل [باید برداشته شود].	بیانات امام خامنه‌ای در دیدار رئیس و اعضای مجلس خبرگان رهبری- مورخ ۱۳۹۴/۶/۱۲
۱۷	آنها در اظهاراتشان حرفهایی میزنند که بکلی خارج از مقوله‌ی توافق هسته‌ای و مانند این حرفها است	از جمله‌ی حرفهایی که میزنند این است که ما انتظار داریم که مسئولین جمهوری اسلامی یا دولت جمهوری اسلامی، کاری متفاوت انجام بدهد؛ متفاوت یعنی چه؟ متفاوت از چه؟ متفاوت از گذشته‌ی جمهوری اسلامی؟ نخیر، چنین چیزی اتفاق نمی‌افتد؛ متفاوت، یعنی از ارزشهای اسلامی عبور کردن، یعنی پایبندی به احکام اسلامی را از دست دادن؛ معنای متفاوت از نظر آنها این است؛ چنین اتفاقی نمی‌افتد. نه دولت، نه مجلس، نه مسئولین مطلقاً چنین کاری را نمیکند و [اگر] کسی هم بخواهد چنین کاری را بکند، مردم از او قبول نمیکند، نظام جمهوری اسلامی قبول نمیکند و چنین چیزی معنی ندارد. منظورشان از متفاوت این است که [ایران] وارد چهارچوب سیاستهای آمریکا در این منطقه بشود؛ آمریکا در این منطقه سیاستهایی دارد، نظراتی دارد. یکی از این نظرات این است که بایستی نیروهای مقاومت این منطقه بکلی محو بشوند، نابود بشوند؛ یکی از نظراتشان این است که بایستی دولت آمریکا بر کشورهای عراق و سوریه و بقیه‌ی اینها تسلط کامل داشته باشند؛ نظرات آنها اینها است، کارهایی که میخواهند انجام بدهند همین کارهایی است که به این چیزها منتهی میشود. [آنها] توقع دارند که مسئولین ما، دولت ما و سیاستمداران ما در جهت این سیاستها عمل کنند؛ چنین چیزی اتفاق نخواهد افتاد.	بیانات امام خامنه‌ای در دیدار رئیس و اعضای مجلس خبرگان رهبری- مورخ ۱۳۹۴/۶/۱۲
۱۸	از جمله‌ی حرفهایی که میزنند و ما را حساس میکند، این است که میگویند برجام فرصتهایی را -هم در داخل ایران و هم در بیرون از ایران و در منطقه- در اختیار آمریکا قرار داده؛ این را آمریکایی‌ها میگویند و جزو حرفهای آنها است.	عرض من به دوستانمان در دولت و در مسئولیتهای گوناگون این است که اجازه‌ی این فرصت‌طلبی را در داخل مطلقاً به آمریکا ندهید؛ در خارج هم تلاش کنید که این فرصتها در اختیار آمریکا قرار نگیرد. هرچه آنها به این فرصتهای خودشان نزدیک بشوند، یقیناً دلت ملت‌ها و عقب‌ماندگی و محنت کشورها از آنجا شروع خواهد شد، مطلقاً نباید اجازه داده بشود که اینها در داخل کشور از فرصتهایی استفاده کنند. ما این را گفته‌ایم و اعلان کرده‌ایم که در هیچ مسئله‌ای جز مسئله‌ی هسته‌ای با آمریکایی‌ها طرف صحبت نمیشویم؛ هم به مسئولین سیاست خارجی‌مان گفته‌ایم، هم به بقیه‌ی مسئولین گفته‌ایم که داخل نمیشویم. علت هم همین است که جهت‌گیری آنها درست نقطه‌ی مقابل جهت‌گیری ما است، ۱۸۰ درجه ما با هم تفاوت داریم. یک بخش این قضیه است.	بیانات امام خامنه‌ای در دیدار رئیس و اعضای مجلس خبرگان رهبری- مورخ ۱۳۹۴/۶/۱۲

منبع: «پایگاه خبری تحلیلی رئیس جمهور ما»

لینک منبع: <http://miniurl.ir/f76iu>

"Our President, analytical news site"